

La concentració de nitrats disminueix a l'aqüífer de l'Empordà

L'ACA detecta un increment dels nivells d'amoni i clorurs a les masses d'aigua subterrània del Baix Ter

ACN

El Departament de Control i Millora dels Ecosistemes Aquàtics de l'ACA analitza durant llargs períodes d'anys la qualitat i la quantitat d'aigua dels aqüífers de Catalunya. En principi, dels 13 que hi ha a les comarques gironines, 5 tenen problemes de contaminació per nitrats i, a més, hi ha tres zones vulnerables situades a l'Empordà, la Garrotxa i la Selva. Des del 2008, aquest departament ha notat una davallada de les concentracions de nitrats a la zona de l'Empordà que s'han situat per sota dels 25 mil·ligrams per litre i han detectat incompliments dels nivells d'amoni i clorurs a l'aqüífer del Baix Ter, podrien ser a causa de la sobreexplotació que pateixen aquestes aigües subterrànies.

El Departament de Control i Millora dels Ecosistemes Aquàtics s'encarrega d'analitzar la situació de les masses d'aigua subterrànies que existeixen arreu de Catalunya. Segons ha explicat el cap d'aquest departament, Antoni Munné, aquests anàlisis es fan tenint en compte llargs terminis de temps, cada sis anys, i més enllà de les afectacions concretes que poden patir aquests aqüífers com sequeres puntuals, els experts es guien segons dos grans barems: la quantitat i la qualitat de l'aigua.

"Mirem l'evolució dels nivells de contaminació i tenim programes de seguiment cada sis anys que marquen les tendències d'aquests aqüífers", ha ressaltat Munné. Segons els seus estudis, en els darrers anys, han detectat dos elements destacables. Tot i que els nitrats d'origen agrícola continuen essent el principal contaminant de les aigües subterrànies de les comarques gironines, en una de les tres zones vulnerables -l'espai de l'Empordà - s'ha notat un lleuger descens de les concentracions d'aquests contaminants. "Ara fa deu anys, trobàvem nivells de més de 25 mil·ligrams per litre i ara, després de millorar les pràctiques agràries, veiem que les concentracions estan per sota dels 25 mil·ligrams", ha explicat el cap del departament. Mentre aquesta zona millora les seves xifres, els sectors de la Garrotxa i la Selva continuen en els mateixos nivells d'ara fa anys.

Segons les dades aportades per l'ACA, aquelles aigües que superin concentracions de nitrats per sobre de 50 mil·ligrams per litre no són aptes per al consum humà. Els nitrats no tenen són molt tòxics per als éssers humans, tal i com explica Munné, però a llarg termini poden produir efectes negatius als globus vermells i a la capacitat d'aquests per aprofitar l'oxigen.

Alteracions en els nivells d'amoni i clorurs al Baix Ter

D'altra banda, els estudis també han mostrat que des de fa dos anys hi ha incompliments en els nivells d'amoni i clorurs a l'aqüífer del Baix Ter. Segons Munné, això pot ser degut a la sobreexplotació que pateixen aquestes aigües de les quals "s'extreu més del que es recarrega" i, llavors, augmenten els nivells d'aquestes sals. "Pot ser que aquest aqüífer estigui al llindar del que es treu i del que es podria treure, actualment extreuen 27 hectòmetres cúbics a l'any i, segurament, aquesta xifra és massa alta" ha apuntat el cap de departament. "Hem de veure com es desenvolupa aquest problema però potser haurem de millorar les recàrregues naturals d'aquesta zona", ha ressaltat Munné.

Els nitrats són una sal química derivada del nitrogen que, a concentracions baixes, es troba de forma natural en

l'aigua i el sòl. Es pot parlar de dos tipus principals de fonts de contaminació de les aigües per nitrats, una d'elles és la contaminació puntual que s'associa a activitats d'origen industrial, ramader o urbà com abocaments o aigües residuals i, d'altra banda, hi ha la contaminació dispersa que ve provocada per l'activitat agrícola. L'amoni també és un compost nitrogenat que es troba en les defecacions dels animals i pot aparèixer a l'aigua a causa d'abocaments urbans, fissures en el clavegueram, incursions d'aigua marina o afeccions puntuals de determinats adobs, entre d'altres. L'amoni però és més tòxic que els nitrats.

"Ara fa uns anys hi havia una gran dependència d'aquestes aigües i els aqüífers van patir molt. Ha costat molt temps recuperar-los", ha ressaltat Munné. El cap de departament destaca que està preocupat pel futur d'aquestes masses d'aigua. "Si la crisi econòmica suposa menys inversions en dessaladores o altres instal·lacions, la gent tornarà a extreure aigua dels aqüífers", ha augurat. Un fet que podria retornar-nos a la situació perillosa d'ara fa deu anys. A més de la sobreexplotació, els aqüífers també pateixen l'amenaça del canvi climàtic o de l'augment de contaminants a la terra. Segons el cap de departament, hi ha molta gent - com veïns d'urbanitzacions llunyanes, pagesos o empreses petites- que no disposen de canonades directes amb aigua potable i, per això, encara ara depenen d'aquestes aigües subterrànies.

Font del document:

http://www.diaridegirona.cat/comarques/2012/11/19/concentracio-nitrats-disminueix-laquifer-lemporda/591626.html?utm_source=rss